

УХВАЛА ВЕЛИКОЇ ПАЛАТИ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про закриття конституційного провадження у справі за конституційним поданням 48 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень Закону України „Про запобігання корупції“ та статті 366¹ Кримінального кодексу України

Київ
10 листопада 2022 року
№ 4-уп/2022

Справа № 1-10/2018(4090/15)

Велика палата Конституційного Суду України у складі суддів:

Головатого Сергія Петровича – головуючого,
Городовенка Віктора Валентиновича,
Завгородньої Ірини Миколаївни,
Кичуна Віктора Івановича,
Кривенка Віктора Васильовича,
Лемака Василя Васильовича,
Мойсика Володимира Романовича,
Первомайського Олега Олексійовича,
Петришина Олександра Віталійовича,
Саса Сергія Володимировича – доповідача,
Сліденка Ігоря Дмитровича,
Філюка Петра Годосьовича,
Юровської Галини Валентинівни,

розглянула на пленарному засіданні справу за конституційним поданням 48 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень Закону України „Про запобігання корупції“ від 14 жовтня 2014 року № 1700–VII (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 49, ст. 2056) зі змінами та статті 366¹ Кримінального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Саса С.В. та дослідивши матеріали справи, Велика палата Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Суб'єкт права на конституційне подання – 48 народних депутатів України – звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням розглянути питання щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень Закону України „Про запобігання корупції“ від 14 жовтня 2014 року № 1700–VII зі змінами (далі – Закон), а саме:

- абзацу п'ятнадцятого (у конституційному поданні – абзацу чотирнадцятого) частини першої статті 1;
- пункту 3 частини першої статті 3;
- пункту 2 частини першої статті 12;
- пунктів 2¹, 3, 8, 9, 10, 11 частини першої статті 46;
- частини третьої статті 46;
- абзаців другого, третього частини першої статті 47;
- частини першої статті 50 (у конституційному поданні – частин першої та третьої);
- статті 51;
- частини другої статті 52;
- підпункту 3 пункту 5 розділу XIII „Прикінцеві положення“ (у конституційному поданні – „підпункту третього пункту третього частини п'ятої Прикінцевих та перехідних положень“), згідно з яким Кримінальний кодекс України (далі – Кодекс) доповнено статтею 366¹.

Крім того, народні депутати України просять перевірити на відповідність Конституції України статтю 366¹ Кодексу.

На думку авторів клопотання, оспорювані положення Закону та Кодексу „порушують конституційні принципи верховенства права, правової визначеності, законності, індивідуальної відповідальності, заборони втручання в особисте життя та розповсюдження конфіденційної інформації“, тому вони не відповідають вимогам статей 8, 19, 21, 22, 24, 28, 32, 38, 41, 43, 57, 58, 61, 62, 64, 68, 75 Основного Закону України.

2. Колегія суддів Конституційного Суду України Ухвалою від 13 квітня 2016 року відкрила конституційне провадження в цій справі.

3. Велика палата Конституційного Суду України дійшла висновку, що конституційне провадження у справі підлягає закриттю з огляду на таке.

4. Відповідно до частини четвертої статті 63 Закону України „Про Конституційний Суд України“ Велика палата Конституційного Суду України закриває конституційне провадження у справі, якщо під час пленарного засідання будуть виявлені підстави, передбачені статтею 62 цього закону.

4.1. Конституційний Суд України ухвалив Рішення від 27 жовтня 2020 року № 13-р/2020, яким визнав такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), зокрема, пункт 2 частини першої статті 12, абзаци другий, третій частини першої статті 47, статті 50, 51, частину другу статті 52 Закону та статтю 366¹ Кодексу, які є предметом розгляду Конституційного Суду України в цій справі.

Згідно зі статтями 62, 63 Закону України „Про Конституційний Суд України“ наявність рішення Конституційного Суду України щодо того самого предмета конституційного подання є підставою для закриття конституційного провадження у справі.

Отже, конституційне провадження у справі в частині невідповідності Конституції України пункту 2 частини першої статті 12, абзацив другого, третього частини першої статті 47, статей 50, 51, частини другої статті 52 Закону, статті 366¹ Кодексу підлягає закриттю на підставі пункту 6 статті 62, частини четвертої статті 63 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

4.2. Згідно з частиною першою статті 8 Закону України „Про Конституційний Суд України“ Конституційний Суд України розглядає питання

щодо відповідності Конституції України (конституційності) чинних актів (їх окремих положень).

Під час розгляду справи Конституційним Судом України до Закону неодноразово було внесено зміни. Законами України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей подання службовими особами декларацій про майно, доходи, витрати і зобов’язання фінансового характеру у 2016 році“ від 15 березня 2016 року № 1022–VIII, „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України“ від 6 грудня 2016 року № 1774–VIII, „Про внесення змін до деяких законів України щодо особливостей фінансового контролю окремих категорій посадових осіб“ від 23 березня 2017 року № 1975–VIII, „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення ефективності інституційного механізму запобігання корупції“ від 2 жовтня 2019 року № 140–IX, «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв’язку з прийняттям Закону України „Про запобігання корупції“» від 4 березня 2020 року № 524–IX внесено зміни, зокрема, до пунктів 3, 8, 9, 10 частини першої статті 46 Закону, доповнено цю статтю приміткою і змінено цю примітку, а також викладено в новій редакції положення, яке на момент звернення було абзацом п’ятнадцятим частини першої статті 1 Закону.

Народні депутати України також стверджують про неконституційність підпункту 3 пункту 5 розділу XIII „Прикінцеві положення“ Закону, яким Кодекс доповнено статтею 366¹. Отже, автори клопотання фактично оспорюють статтю 366¹ Кодексу в редакції до внесення змін Законом України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей подання службовими особами декларацій про майно, доходи, витрати і зобов’язання фінансового характеру у 2016 році“ від 15 березня 2016 року № 1022–VIII.

Проаналізувавши положення законів України, якими внесено зміни до Закону, Велика палата Конституційного Суду України дійшла висновку, що внаслідок законодавчих змін суттєво змінився предмет оскарження, а положення абзацу п’ятнадцятого частини першої статті 1, пунктів 3, 8, 9, 10 частини першої

статті 46, підпункту 3 пункту 5 розділу XIII „Прикінцеві положення“ Закону, щодо конституційності яких звернулися народні депутати України, втратили чинність.

Відповідно до статей 62, 63 Закону України „Про Конституційний Суд України“ втрата чинності актом (його окремими положеннями), щодо якого порушено питання відповідності Конституції України, є підставою для закриття конституційного провадження у справі.

Отже, конституційне провадження у справі в частині невідповідності Конституції України абзацу п'ятнадцятого частини першої статті 1, пунктів 3, 8, 9, 10 частини першої статті 46, підпункту 3 пункту 5 розділу XIII „Прикінцеві положення“ Закону підлягає закриттю на підставі пункту 5 статті 62, частини четвертої статті 63 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

4.3. Згідно з частиною третьою статті 51 Закону України „Про Конституційний Суд України“ у конституційному поданні щодо конституційності акта (його окремих положень) зазначаються акт (його конкретні положення), що належить перевірити на відповідність Конституції України, та конкретні положення Конституції України, на відповідність яким належить перевірити акт (його окремі положення), а також обґрунтування тверджень щодо неконституційності акта (його окремих положень).

Аналіз конституційного подання дає підстави для висновку, що, доводячи свою позицію про невідповідність положень пункту 3 частини першої статті 3, пунктів 2¹, 11 частини першої, частини третьої статті 46 Закону Конституції України, автори клопотання процитували норми Основного Закону України, положення Закону, міжнародних актів, навели юридичні позиції Конституційного Суду України, рішення Європейського суду з прав людини, однак не обґрунтували, у чому саме полягає неконституційність указаних положень Закону. Конституційний Суд України неодноразово наголошував, що цитування приписів Конституції України, положень законів України, наведення змісту рішень Конституційного Суду України та Європейського суду з прав

людини без аргументації невідповідності Конституції України оспорюваних положень закону України не є обґрунтуванням тверджень щодо їх неконституційності (Ухвала Конституційного Суду України від 21 грудня 2017 року № 13-у/2017, ухвали Великої палати Конституційного Суду України від 24 травня 2018 року № 23-у/2018, від 24 травня 2018 року № 24-у/2018, від 31 травня 2018 року № 27-у/2018, від 7 червня 2018 року № 34-у/2018).

Таким чином, суб'єкт права на конституційне подання не навів обґрунтування тверджень щодо неконституційності положень пункту 3 частини першої статті 3, пунктів 2¹, 11 частини першої, частини третьої статті 46 Закону.

Відповідно до статей 62, 63 Закону України „Про Конституційний Суд України“ невідповідність конституційного подання вимогам, передбаченим цим законом, є підставою для закриття конституційного провадження у справі.

Отже, конституційне провадження у справі в частині невідповідності Конституції України положень пункту 3 частини першої статті 3, пунктів 2¹, 11 частини першої, частини третьої статті 46 Закону підлягає закриттю на підставі пункту 3 статті 62, частини четвертої статті 63 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 150, 153 Конституції України, на підставі статей 32, 35, 51, 52, 62, 63, 65, 66, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“ та відповідно до § 48, § 53 Регламенту Конституційного Суду України Велика палата Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Закрити конституційне провадження у справі за конституційним поданням 48 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень Закону України „Про запобігання корупції“ від 14 жовтня 2014 року № 1700–VII зі змінами та статті 366¹

Кримінального кодексу України на підставі пунктів 3, 5, 6 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – невідповідність конституційного подання вимогам, передбаченим цим законом; втрата чинності актом (його окремими положеннями), щодо якого порушено питання відповідності Конституції України; наявність рішення Конституційного Суду України щодо того самого предмета конституційного подання.

2. Ухвала Великої палати Конституційного Суду України є остаточною.

**ВЕЛИКА ПАЛАТА
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**